

Μιχάλης Λυριστής
10 Ιουλίου 2023

Η πρόοδος των Περιφερειακών Προγραμμάτων του Νοτίου Αιγαίου των περιόδων 2014-2020 και 2021-2027 εξετάστηκε από τις Επιτροπές Παρακολούθησης στη Σύρο

Δύο διαδοχικές συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης για την πρόοδο υλοποίησης των Προγραμμάτων του Νοτίου Αιγαίου των περιόδων 2014-2020 και 2021-2027, πραγματοποιήθηκαν στις 29 Ιουνίου στη Σύρο, υπό την προεδρία του Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, **Γιώργου Χατζημάρκου**.

Πρόκειται για την η 7^η **Συνεδρίαση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2014-2020**, που οδεύει στη λήξη του στο τέλος του τρέχοντος έτους και την **2^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027**.

Η 7η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2014-2020, ξεκίνησε με εισήγηση του Προέδρου της, Περιφερειάρχη Γιώργου Χατζημάρκου, ο οποίος παρουσίασε τα εντυπωσιακά στοιχεία υλοποίησης του προγράμματος, που για τρίτη συνεχή χρονιά φέρνουν την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στην πρώτη θέση σε απορροφήσεις, μεταξύ όλων των Περιφερειών της χώρας.

Η ΕΥΔ ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος μέχρι σήμερα. Αναφέρθηκε στα βασικά στοιχεία προόδου, τις εντάξεις πράξεων, τις νομικές δεσμεύσεις και τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες και στην πρόβλεψη κλεισίματός του. Επίσης η Επιτροπή ενημερώθηκε για την εκτίμηση Αναθεώρησης του Προγράμματος, τις δράσεις Πληροφόρησης και Επικοινωνίας, καθώς και το Σχέδιο Αξιολόγησης.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης διαπίστωσε την πολύ καλή πρόοδο του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Συγκεκριμένα, ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος, που ολοκληρώνεται στο τέλος του έτους (31/12/2023) ανέρχεται σε **154,8 εκ. ευρώ**.

Με βάση τις πληρωμές που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, το ΕΠ Νοτίου Αιγαίου βρίσκεται στην πρώτη θέση ανάμεσα στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ.

Πιο συγκεκριμένα με στοιχεία έως 20/6/2023:

- **έχουν ενταχθεί 4.496 έργα και δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 240,1 εκ. € (155,1%)**
- **οι νομικές δεσμεύσεις (οι συμβάσεις που έχουν υπογραφεί) ανέρχονται συνολικά σε 223,2 εκ. € (144,2%) και**
- **οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες φτάνουν σε 176 εκ. € (113,7%)**

Η σημαντική αυτή υπερδέσμευση, σε σχέση με τους εγκεκριμένους πόρους του Προγράμματος, είχε ως στόχο να καλυφθούν οι υψηλές εκπτώσεις που δίνονταν στα δημόσια έργα, η μη υλοποίηση εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων ιδιωτών, αλλά και η έναρξη υλοποίησης έργων που προτείνονται για ένταξη στο νέο Πρόγραμμα. Στα παραπάνω στοιχεία δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία 20 έργων προϋπολογισμού **21,5 εκ. €** τα οποία έχουν «μεταφερθεί» ήδη στο ΠεΠ 2021- 2027.

Στην **2η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027**, παρουσιάστηκε από τον Προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος, **Αντώνη Βουτσίνο**, η πορεία υλοποίησης του Προγράμματος. Έγινε αναφορά στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησής του, δίνοντας έμφαση στις εξειδικεύσεις, στις προσκλήσεις που έχουν δημοσιοποιηθεί και στις εντάξεις που έχουν πραγματοποιηθεί. Επίσης παρουσιάστηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων έως το τέλος του έτους, καθώς και η εκτίμηση για την πορεία του Προγράμματος μέχρι 31/12/2023.

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο» 2021-2027 εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 2022 με προϋπολογισμό **285,4 εκ. ευρώ**. Οι πόροι αυτοί προέρχονται κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) (105,8 εκ. €) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) (36,9 εκ. €), ενώ το υπόλοιπο 50% αφορά πόρους του ελληνικού δημοσίου.

Κεντρικοί στόχοι του Προγράμματος είναι οι εξής:

- *Ενίσχυση και διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος της Περιφέρειας, με την υιοθέτηση μιας στρατηγικής διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος,*
- *Διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας των πόρων και*
- *Ενίσχυση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών της.*

Κατά την 1η Συνεδρίαση της ΕπΠα, που πραγματοποιήθηκε στη Ρόδο τον προηγούμενο Οκτώβριο, τέθηκαν οι βάσεις για την έναρξη υλοποίησης του Προγράμματος, με την έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων για 10 κατηγορίες δράσεων συνολικού προϋπολογισμού 66,8 εκ. €. Στο διάστημα αυτό, δηλαδή από την προηγούμενη Συνεδρίαση της ΕπΠα, μέχρι σήμερα, δόθηκε προτεραιότητα στην ένταξη «μεταφερόμενων» έργων από το Ε.Π. «Νότιο Αιγαίο» 2014-2020, και συνεχιζόμενων έργων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Με στοιχεία έως τις 20/6/2023 το Πρόγραμμα παρουσίασε την εξής πρόοδο:

- **έχουν εξειδικευτεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 149,7 εκ. € (52,5%)**
- **έχουν δημοσιοποιηθεί 19 προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων προς ένταξη, συνολικού προϋπολογισμού 65 εκ. € (22,8%)**
- **έχουν ενταχθεί 29 πράξεις, συνολικού προϋπολογισμού 28,6 εκ. € (10,0%)**
- **έχουν υπογραφεί νομικές δεσμεύσεις 15,6 εκ. € (5,5%) και**
- **έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες συνολικού ύψους 3,2 εκ. € (1,1%)**

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό προσκλήσεων, μέχρι το τέλος του έτους προβλέπεται η δημοσιοποίηση 18 ακόμη προσκλήσεων, συνολικού προϋπολογισμού **85,7 εκ. €**. **Συνολικά, μέχρι το τέλος του έτους, προβλέπεται η εξειδίκευση να φτάσει στο 64%, οι εντάξεις στο 34 % και οι δαπάνες στο 5%.**

Ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου και Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης, **Γιώργος**

Χατζημάρκος, στην εισήγησή του, αναφερόμενος στα εξαιρετικά στοιχεία του τρέχοντος Προγράμματος, τόνισε μεταξύ άλλων:

“Είναι προφανές ότι σε αυτούς τους έξι μήνες που απομένουν μέχρι την ολοκλήρωση του Προγράμματος αυτού και το κλείσιμο της περιόδου, δεν υπάρχει καμία αγωνία από την πλευρά μας να πιάσουμε κάποιο στόχο ή να τρέξουμε με έναν πανικό της τελευταίας στιγμής, με αποκλειστικό στόχο την απορρόφηση. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι η απορρόφηση είναι ένα μέγεθος το οποίο είναι αυτοσκοπός. Για μας ο σκοπός είναι ένας και μοναδικός: η κάλυψη πραγματικών αναγκών της των κοινωνιών που υπηρετούμε και αυτό μέσα σε ένα περιβάλλον σταθερής δουλειάς, οργάνωσης με μέθοδο, με σχέδιο, με εσωτερικό έλεγχο, με πολύ σκληρή προτεραιοποίηση και αυστηροποίηση. Σήμερα είμαστε στην πρώτη θέση σε ποσοστό απορρόφησης στη χώρα μας, ανάμεσα σε όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα της χώρας. Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά είμαστε πρώτοι σε ποσοστό απορρόφησης και θέλω με την ευκαιρία αυτή να ευχαριστήσω όλους τους δικαιούχους για το πολύ υψηλό επίπεδο συνεργασίας το οποίο έχουμε πετύχει”.

Εκτός από την emphatic αναφορά του στη **συνεργασία μεταξύ πρώτου και δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης**, ο Περιφερειάρχης εξήρε την καταλυτική συμβολή των **ευρωπαϊκών πόρων** στο να κρατηθούν όρθια τα νησιά σε δραματικά δύσκολες περιόδους, ενώ υπεραμύνθηκε για μία ακόμη φορά της ανάγκης να διαφυλαχθεί η συνεκτικότητα του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, ενάντια στις φωνές της αμφισβήτησης και του σκεπτικισμού που δεν συνοδεύονται από καμία αντιπρόταση.

“Σε αυτές τις υπέροχες νίκες, τις μοναδικές πρωτιές του Νοτίου Αιγαίου, για τις οποίες είμαστε πάρα πολύ περήφανοι, αυτό το οποίο σήμερα εδώ πραγματευόμαστε, δηλαδή το Επιχειρησιακό μας Πρόγραμμα, οι ευρωπαϊκοί πόροι που έχουμε στη διάθεση μας, είχαν ένα κυρίαρχο το καθοριστικό ρόλο. Εγώ είμαι ένας από αυτούς που με πολύ πάθος, με πάρα πολλή επιμονή, σε κάθε ευκαιρία και όπου βρίσκομαι, μιλάω στους συμπολίτες μας για την ανάγκη να κρατήσουμε όρθια, ζωντανή, συνεκτική αυτή την πολύ μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια και να πολεμήσουμε με κάθε τρόπο - και σε αυτό έχω βάλει στον εαυτό μου έναν πήχυ πολύ ψηλά - να πολεμάω συνέχεια όλον αυτό τον αρνητισμό και τον σκεπτικισμό απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος πιστεύω ότι δεν είναι παρά μία αντίδραση, η οποία δυστυχώς δεν συνοδεύεται και με την γόνιμη αντιπρόταση” ανέφερε και κατέληξε:

«Σας ευχαριστώ πάρα πολύ γιατί ο καθένας από εσάς, από τη δική του θέση έχει συμβάλει με έναν τρόπο εξαιρετικά αποτελεσματικό, στο να είμαστε όλοι σήμερα μαζί τόσο περήφανοι για τα αποτελέσματα τα οποία έχουμε να παρουσιάσουμε, αλλά και γιατί αυτά τα οποία διαχειριστήκαμε και διαχειριζόμαστε είναι χρήματα ευρωπαϊών φορολογουμένων και αυτό το κάνουμε με απόλυτο σεβασμό, με απόλυτη τάξη και με πολύ μεγάλη επιμονή σε κανόνες αποτελεσματικότητας και χρηστής διαχείρισης».